

E / B / R

**POVZETKI V
SLOVENSKEM JEZIKU**

THE NEXUS BETWEEN ECONOMIC GROWTH, ENERGY CONSUMPTION, TECHNOLOGY INNOVATION, AND CO₂ EMISSIONS IN VIETNAM

CONSUMPTION, TECHNOLOGY INNOVATION, AND CO₂ EMISSIONS IN VIETNAM

NEKSUS MED GOSPODARSKO RASTJO, RABO ENERGIJE, TEHNOLOŠKIMI INOVACIJAMI IN EMISIJAMI CO₂ V VIETNAMU

Ha Thi Thu Nguyen

S hitro gospodarsko rastjo v Vietnamu so se povečali pritiski na okolje, kar vzbuja zaskrbljenost glede tega, ali je država zmožna rast ločiti od naraščajočih emisij CO₂. Čeprav so bile uvedene zelene politike in pobude, se porajajo vprašanja glede njihove uspešnosti in obsega, v katerem lahko tehnološke inovacije in energija iz obnovljivih virov ublažijo degradacijo okolja. V tej študiji sta uporabljena okvir stohastičnih vplivov z regresijo na prebivalstvu, blaginji in tehnologiji (STIRPAT) in avtoregresijski pristop porazdeljenih odlogov (ARDL), s katerima se preučujejo kratko- in dolgoročni vplivi gospodarske rasti, neposrednih tujih investicij (NTI), tehnoloških inovacij, rabo energije iz obnovljivih virov in gozdnih površin na emisije CO₂ v Vietnamu, pri čemer so uporabljeni letni podatki za obdobje 1990–2023 in okvirna opažanja za leto 2024. Test meja ARDL potrjuje zanesljiv dolgoročen odnos kointegracije med spremenljivkami. Empirični rezultati kažejo, da je gospodarska rast ključno gonilo dolgoročnih emisij, medtem ko imajo NTI, energija iz obnovljivih virov, tehnološke inovacije in širjenje gozdov ključno vlogo pri postopnem zmanjševanju emisij.ocene kratkoročne korekcije napak kažejo, da gospodarska rast, NTI in inovacije sprova prispevajo k naraščanju emisij, energija iz obnovljivih virov in gozdne površine pa imajo dosleden blažilni učinek. Grangerjeva analiza vzročnosti kaže na napovedno predhodnost NTI, gozdnih površin in tehnoloških inovacij v odnosu do emisij, kar poudarja, da imajo potencial kot vzvodi politike. Med priporočili za politiko so poudarjeni privabljanje zelenih NTI, ponujanje spodbud za energijo iz obnovljivih virov in krepitev varstva gozdov, da bi se olajšal prehod Vietnama na nizkoogljično in trajnostno rast.

Ključne besede: emisije CO₂, gospodarska rast, energija iz obnovljivih virov, trajnostni razvoj, tehnološke inovacije

---

THE INFLUENCE OF RELIGIOSITY ON FINANCIAL REPORTING QUALITY ACROSS COUNTRIES: THE MODERATING EFFECT OF LEGAL ORIGIN

VPLIV VERNOSTI NA KAKOVOST RAČUNOVODSKEGA POROČANJA V RAZLIČNIH DRŽAVAH: MODERACIJSKI VPLIV PRAVNEGA OZADJA

Abdellatif Adem, Raida Chakroun

V raziskavi je preučena povezava med vernostjo in kakovostjo dobička, in sicer sta kot ključna kazalnika uporabljena uravnavanje dobička prek časovnih razmejitev in uravnavanje dobička s sprejemanjem poslovnih odločitev. Z analizo podatkov iz 22 držav med letoma 2020 in 2023 je v študiji ugotovljena negativna korelacija med vernostjo in prirejanjem dobička, kar kaže, da se menedžerji v bolj vernih državah teh praks poslužujejo manj pogosto. Zanesljivost teh rezultatov je potrjena z več metodami in z alternativnimi metrikami vernosti. Poleg tega je v študiji poudarjena vloga pravnih sistemov pri oblikovanju tega odnosa, in sicer se izkaže, da menedžerji v vernih državah s kontinentalnim pravnim sistemom bolj verjetno uravnavajo dobiček. Poudarjeno je, da je potrebna večja ozaveščenost o uravnavanju dobička, zlasti v vernih državah s pravnim sistemom, ki izhaja iz kontinentalnega prava. Poleg tega študija nadgrajuje delo Yamen et al. (2021) s priporočilom za nadaljnje raziskovanje kulturnih vplivov, ki bi presežalo Hofstedejev okvir.

Ključne besede: *upravljanje dobička, nacionalna kultura, vernost, pravno ozadje*

FROM WALL STREET TO MAIN STREET: THE FINANCIAL–OPERATIONAL PERFORMANCE LINK IN HOSPITALS ACROSS GEOGRAPHIES

OD VELIKIH NALOŽB DO MALIH MEST: POVEZAVA MED FINANČNO IN OPERATIVNO USPEŠNOSTJO BOLNIŠNIC NA RAZLIČNIH LOKACIJAH

Chulho Christopher Lee, Lan Luo, Yinfei Chen, Taylor K. Brown, Hyoun Sook Lim, Ying Chen

---

V študiji je preučen odnos med finančno uspešnostjo in operativno učinkovitostjo bolnišnic. Na podlagi podatkov ameriškega združenja bolnišnic (American Hospital Association, AHA) ugotavljamo, da so dobičkonosnost, kritje dolgov in učinkovitost obratnega kapitala pozitivno povezani z učinkovitostjo bolnišnic, medtem ko je za likvidnost in kapitalsko strukturo značilna negativna korelacija. Učinkovitost osnovnih sredstev pa očitno nima bistvenega vpliva na operativno učinkovitost bolnišnic. Poleg tega ugotavljamo, da je operativna učinkovitost mestnih bolnišnic na splošno bolj občutljiva za finančno uspešnost kot pri podeželskih bolnišnicah. Te ugotovitve prinašajo praktične uvide za zdravstvene upravljavce in oblikovalce zdravstvenih politik, ki si prizadevajo povečati operativno učinkovitost bolnišnic in spodbujati pravično izvajanje zdravstvenega varstva.

Ključne besede: operativna učinkovitost bolnišnic, finančna uspešnost bolnišnic, lokacija bolnišnic, analiza podatkovne ovojnice (DEA)

BUILDING EVIDENCE FOR ACTIVE WORK THROUGH A BIBLIOMETRIC REVIEW OF EMPLOYEE PHYSICAL ACTIVITY AND JOB PERFORMANCE

ZBIRANJE DOKAZOV ZA AKTIVNO DELO S POMOČJO BIBLIOMETRIČNE ANALIZE TELESNE AKTIVNOSTI ZAPOSLENIH IN NJIHOVE DELOVNE USPEŠNOSTI

Tamara Stanković, Alenka Slavec Gomezel

Telesna aktivnost je splošno prepoznana kot pomemben dejavnik zdravja in dobrega počutja zaposlenih, vendar raziskave, ki povezujejo telesno aktivnost zaposlenih z delovno uspešnostjo, ostajajo razdrobljene med različnimi disciplinami, konceptualizacijami izidov in teoretičnimi pristopi. Čeprav pretekli sistematični pregledi in meta-analize večinoma poročajo o pozitivnih učinkih telesne aktivnosti na delovnem mestu na izide, povezane z zdravjem, absentizmom in produktivnostjo, ponujajo omejen vpogled v intelektualno strukturo tega raziskovalnega področja ter njegov razvoj skozi čas.

Za zapolnitev te vrzeli smo izvedli celovit bibliometrični pregled literature o povezavi med telesno aktivnostjo zaposlenih in delovno uspešnostjo. Z uporabo analize uspešnosti ter metod socitiranja, sopojavnosti ključnih besed in bibliografskega povezovanja, rezultate pa interpretiramo skozi koncept nevidnih akademskih skupnosti sledimo razvoju raziskovalnega področja, identificiramo njegove osrednje raziskovalne tokove ter jih povežemo v celovit konceptualni okvir.

Rezultati kažejo premik od zgodnjih študij, osredotočenih predvsem na izide, povezane z zdravjem in produktivnostjo, k bolj diferenciranim raziskovalnim tokovom, ki obravnavajo dobro počutje zaposlenih, kognitivno funkcioniranje ter izide, povezane s produktivnostjo. Na podlagi te sinteze razvijemo integrativni okvir področja telesne aktivnosti zaposlenih in delovne uspešnosti, ki prikazuje njegov zgodovinski razvoj, temeljne teoretične podlage, konceptualni prostor ter nomološko mrežo. Okvir hkrati ponuja smernice za prihodnje raziskave na presečišču telesne aktivnosti zaposlenih, njihovega dobrega počutja, kognicij in delovne uspešnosti.

Ključne besede: *telesna aktivnost zaposlenih, zdravje pri delu, delovna uspešnost, dobro počutje na delovnem mestu, organizacijska produktivnost*

TOWARDS AN INCLUSIVE LABOUR MARKET: SKILLS FOR THE FUTURE

PROTI VKLJUČUJOČEMU TRGU DELA: VEŠČINE ZA PRIHODNOST

Eva Erjavec

V prehodu v družbo, temelječo na znanju, je človeški kapital postal ključno gonilo gospodarske rasti, inovacij in družbenega napredka. Ker se panoge bliskovito razvijajo in nove tehnologije preoblikujejo trge dela, ima razvoj veščin prihodnosti osrednjo vlogo pri zagotavljanju prilagodljivosti delovne sile, produktivnosti in dolgoročne konkurenčnosti. Namen bibliometrične analize je preučiti pomen človeškega kapitala za gospodarsko rast in prehod v gospodarstvo znanja ter sintetizirati obstoječe raziskave in akademske razprave. S sistematičnim pregledom literature želi prispevek ponuditi vpogled v to, kako veščine in izobraževanje prispevajo k trajnostnemu gospodarskemu razvoju in družbeni odpornosti. Poleg tega opredeljuje ključne raziskovalne vrzeli, nastajajoče trende in spreminjajočo se vlogo človeškega kapitala v obdobju hitrih tehnoloških sprememb. Prispevek razvije tudi konceptualni okvir, ki opredeljuje bistvene veščine, potrebne za delovno silo prihodnosti, pri čemer združuje spoznanja o tehnološkem napredku, gospodarskih premikih in preobrazbah industrij. Okvir razvršča veščine v osrednja področja, vključno z digitalno pismenostjo, usposobljenostjo za delo z umetno inteligenco, podatkovno analitiko, kompetencami s področja trajnosti ter mehкими veščinami, kot sta prilagodljivost in kritično mišljenje. Nadalje prispevek obravnava potrebne preobrazbe delovne sile ter izpostavlja strukturne spremembe, potrebne v izobraževanju, podjetniškem usposabljanju in politikah, da bi razvoj veščin uskladili s prihodnjimi potrebami trga dela. Z načrtanjem prehodnih poti prispevek podaja priporočila za prilagajanje delovne sile ter daje vpogled podjetjem, državi in izobraževalnim ustanovam na spreminjajoče se potrebe trga dela.

Ključne besede: *veščine prihodnosti, umetna inteligenca, človeški kapital, preobrazba delovne sile*
